

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 2 6 1 3 0 2 1 1

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

Višja raven
GRŠČINA
≡ Izpitna pola 1 ≡

A) Jezik
B) Kultura in književnost

Torek, 9. junij 2026 / 90 minut (50 + 40)

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik in grško-slovenski slovar.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 50 minut, za reševanje dela B pa 40 minut.

Izpitna pola vsebuje 6 nalog v delu A in 4 naloge v delu B. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 50 v delu A in 30 v delu B. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo in skladno s pravopisnimi pravili. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 2 prazni.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

OBRNITE LIST.

A) JEZIK**Izhodiščno besedilo**

Οἱ μὲν δὴ παῖδες εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶντες διάγουσι μανθάνοντες δικαιοσύνην· καὶ λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται ὥσπερ παρ' ἡμῖν ὅτι γράμματα μαθησόμενοι. Οἱ δ' ἄρχοντες αὐτῶν διατελοῦσι τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας δικάζοντες αὐτοῖς. Γίνεται γὰρ δὴ καὶ παισὶ πρὸς ἀλλήλους ὥσπερ ἀνδράσιν ἐγκλήματα καὶ κλοπῆς καὶ ἀρπαγῆς καὶ βίας καὶ ἀπάτης καὶ κακολογίας καὶ ἄλλων οἷων δὴ εἰκός.

(Vir: Ksenofont, *Kirova vzgoja* 1.2.6)

1. naloga

Določite besedne vrste, tako da na vsako črto napišete ustrezno črko.

1. ____ δὴ	A glagol
2. ____ δικαιοσύνην	B členica
3. ____ λέγουσιν	C zaimek
4. ____ ἐπὶ	D predlog
5. ____ τοῦτο	E veznik
6. ____ ὅτι	F samostalnik

(6 točk)

Navedite slovarsko obliko besed iz izhodiščnega besedila.

- (12 točok)

3. naloga

Postavite besede v zahtevane oblike.

1. μανθάνω (inf. aor. A) _____ (2)
2. γράμμα (rod. mn.) _____ (2)
3. αὐτός (im. ed. n.) _____ (2)
4. ἡμέρα (im. mn.) _____ (2)
5. δικάζω (3. os. ed. ind. aor. A) _____ (2)
6. γίγνεται (3. os. mn. ind. prez. M/P) _____ (2)

(12 točk)

4. naloga

Navedite grške besede, iz katerih izhajajo naslednje slovenske izposojenke.

1. arhont _____
2. avtist _____
3. gramatika _____
4. matematika _____

(4 točke)

5. naloga

Določite podčrtani konstrukciji iz izhodiščnega besedila in ju prevedite v slovenščino.

καὶ λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται

1. Konstrukcija: _____ (1)

2. Prevod: in pravijo, _____ (3)

Οἱ δ' ἄρχοντες αὐτῶν διατελοῦσι τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας δικάζοντες αὐτοῖς.

3. Konstrukcija: _____ (1)

4. Prevod: Njihovi vladarji pa večji del dneva prebijejo _____. (3)
(8 točk)

6. naloga

Rešite nalogo v skladu z navodili.

1. Pretvorite v konstrukcijo Acl (*accusativus cum infinitivo*).

Λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται.

_____ (4)

2. Pretvorite v finalni stavek.

Ἔρχονται γράμματα μαθησόμενοι.

_____ (4)
(8 točk)

B) KULTURA IN KNJIŽEVNOST**1. naloga**

Obkrožite pravilni odgovor.

1. Kaj je glavni namen Ksenofontovega dela *Kirova vzgoja*?
 - A Podati objektivni zgodovinski prikaz vladavine Kira Velikega.
 - B Kritizirati perzijski način življenja.
 - C Prikazati idealno vzgojo in vladarja skozi lik Kira.
2. Kako Ksenofont perzijski način vzgoje otrok primerja z grškim?
 - A V Grčiji se otroci učijo predvsem umetnosti in filozofije, v Perziji pa bojevanja.
 - B V Grčiji se otroci učijo branja in pisanja, v Perziji pa pravičnosti.
 - C V obeh kulturah je poudarek na vojaškem urjenju.
3. Kakšen odnos ima Ksenofont do lika Sokrata v svojih spisih?
 - A Kritičen: Sokrata prikazuje kot šibkega filozofa.
 - B Spoštljiv: Sokrata prikazuje kot vzornika modrosti in etike.
 - C Nevtralen: Sokrata omenja zgolj mimogrede.
4. Zakaj je Ksenofont veljal za nekoliko spornega v atenski družbi?
 - A Ker je podpiral špartansko ureditev in je bil naklonjen Šparti.
 - B Ker je bil po rodu Perzijec.
 - C Ker je pisal v latinščini.
5. Kateri starogrški pisec velja za »očeta zgodovinopisja«?
 - A Ksenofont.
 - B Tukidid.
 - C Herodot.

(5 točk)

Navedite avtorje naslednjih del.

- (5 točok)

Ksenofont je napisal tudi delo z naslovom *Spomini na Sokrata*. Opišite Sokrata kot osebo ter predstavite njegovo filozofijo in način prenašanja te na druge.

[illegible]

(10 točok)

V čem se je atenski model vzgoje razlikoval od špartanskega? Kateri se vam zdi bolj podoben perzijskemu in zakaj?

[illegible]

(10 točok)

Prazna stran